Prednost obnovi dotrajanega omrežja

Prvič v povojnem obdobju je letos komunalna skupnost občine Center izdelala plan občinskega komunalnega gospodarstva za srednjeročno obdobje (1981–1985), ki natančno zajema in opredeljuje vse naloge, ki naj bi jih uresničili v naslednjih petih letih na področju individualne in kolektivne komunale. Plan je rezultat enoinpolletnih priprav in razprav, v katerih so sodelovale tudi občinske krajevne skupnosti in delovna organizacija IPK (Individualna potrošnja komunikalij). Le Komunalnemu podjetju Ljubljana, katerega tozdi imajo na skrbi kolektivno komunalo, se priprava programa ni zdela dovolj pomembna naloga, da bi se bili vanjo tudi sami voljni vključiti.

Za občino Center na splošno velja, da je komunalno sicer dobro opremljena, vendar pa je obenem večina komunalnih vodov in objektov precej dotrajanih in današnjim potrebam že dolgo ne ustrezajo več. Glavna naloga občinske komunalne skupnosti bo zato v naslednjih letih predvsem obnova sedanjih komunalnih naprav in komunalna oprema novih sosesk, ki jih bodo v občini zgradili v tem času.

Med ključne probleme, ki jih bo treba reševati, srednjeročni program našteva dograditev manjkajoče in obnovitev že dotrajane kanalizacije, vodovod, vročevod in pa plinovod; prenovitev dotrajane ceste, prenovitev zapuščenih parkov, izboljšanje pogojev za rekreacijo ljudi na gozdnih površinah Rožnika, Golovca in Gradu; začeli naj bi načrtno obnavljati in postavljati cestno talno opremo, kot so kioski, telefonske govorilnice, klopi, cvetlična korita, koški za odpadke, stojala za kolesa itd; nadaljevala se bo obnova otroških igrišč, prenoviti bodo skušali čim večji del dotrajane ali pomanjkljive cestnoprometne signalizacije, javne razsvetljave itd., s čimer bi dosegli večjo varnost v cestnem prometu.

Pri vzdrževanju parkov, pločnikov in cest (oziroma celotnih objektov kolektivne komunale) pa naj bi zagotovili primeren nivo snage in urejenosti, da bi tako središče mesta postalo lepše in bolj privlačno, kot je sedaj.

● Novi vodovod preseka 400 milimetrov

Za občane so seveda najzanimivejši načrti na področju individualne komunalne rabe, kamor sodijo vodovod, vročevod, kanalizacija in oskrba s plinom. Za celotno področje velja, da naj bi denar za vzdrževanje zagotovili komunalni tozdi, medtem ko naj bi sredstva za novogradnje zagotovili z združevanjem bodoči uporabniki.

Pri oskrbi z vodo bo treba v naslednjem srednjeročnem obdobju zgraditi novo omrežje do sosesk CS-6 in COL-21.

V občini naj bi tudi obnovili nekaj že opuščenih vodnjakov, ki bi služili v primeru vojne ali naravnih nesreč. Občinska komunalna skupnost bo tudi sodelovala pri sanaciji in zavarovanju vodnih virov, iz katerih se oskrbuje vsa Ljubljana. Drugo vodovodno omrežje naj bi postopoma obnavljali. Do leta 1985 bi naj tako položili novo vodovodno omrežje preseka 400 milimetrov, ki se bo razvejalo v vse krajevne skupnosti. Za novogradnje bo potrebno skupno zagotoviti 36 milijonov in 402 tisoč dinarjev.

Tudi omrežje kanalizacije naj bi predvsem obnavljali. Nove kanale bo treba položiti do že omenjenih novih sosesk. Za povezavo z novo čistilno napravo bo potrebno položiti še kanale do zbirališča ob Gruberjevem prekopu. Občina Center bo sodelovala tudi pri gradnji čistilne naprave v Zalogu, nadaljevali bodo z gradnjo kolektorja na Titovi cesti med sedanjima kolektorjema na Ajdovščini in Bavarskem dvoru, s čimer bodo odpravljene težave pri vzdrževanju podzemnih kanalov na tem področju. V naslednjih letih bo treba zgraditi še vrsto zbiralnikov v KS, tako da bo potrebno skupno zagotoviti 278 milijonov in 626 tisoč dinarjev.

● Izenačevanje cen za priključek

Že sprejeta odločitev, da bo ožje mestno središče (razen Prul in dela Stare Ljubljane, kjer naj bi se greli s plinom) ogrevano z daljinskim vročevodom, pogojuje intenzivnejšo gradnjo vročevoda. Dograditi bo potrebno zato manjkajoče vročevode na področju Tabora, Kolodvora in Poljan. Z zgraditvijo nove črpalne postaje ter njeno povezavo s toplarno v Šiški bo v Centru dovolj vroče vode za sedanje in bodoče porabnike. S tem pa bi lahko postopoma tudi pričeli z ukinjanjem individualnih kurišč, kar je prvi pogoj, da se izboljša že precej onesnaženo ozračje. Za zgraditev vročevodov bo potrebno do leta 1985 zagotoviti 192 milijonov in 12 tisoč din.

Plinsko omrežje je v občini Center sicer zelo razvejeno, vendar pa tako dotrajano, da tudi varno ni več. Temeljita prenova plinovodov bo torej prvenstvena naloga na tem področju. Področja, kjer je predviden plin za ogrevanje prostorov, pa bo treba opremiti z zmogljivejšim omrežjem. Za sanacijo in novo plinsko napeljavo bo potrebnih 152 milijonov in 373 tisoč din.

Vendar pa je že danes jasno, da bodo vsi napori pri gradnji vročevodov in plinovodov zaman, če bodo še naprej ostale v veljavi visoke cene, ki jih morajo sedaj prebivalci v mestnem jedru plačevati za priključke. Izvršni svet občine je zato zadolžil komunalno skupnost, da omogoči prebivalcem v središču mesta enake priključne pogoje, kot veljajo za one v novozgrajenih soseskah. Prav tako bo potrebno tudi pospešiti priprave, da se izenačijo cene vročevodnega in plinskega ogrevanja. Problem naj bi občinska kumunalna skupnost reševala v sodelovanju s stanovanjsko skupnostjo, ki naj bi prispevala del stroškov za povezavo od primarnega voda do hišnega priključka.

Mesto mora biti vedno počiščeno

● Več kontejnerjev za odpadke

Nekatere glavne naloge na področju kolektivne komunale smo že omenili. Na področju javne higiene je najzanimivejše odvažanje odpadkov. Dokončno naj bi uveljavili način odlaganja v plastičnih vrečkah, vendar pa naj bi (kjer bi prostor le dopuščal) postavili tudi potrbne kontejnerje. Denar zanje bo zagotovila komunala. Intenzivnost odvoza odpadkov in kosovnega materiala naj bi povečali, skupaj z drugimi občinami pa si bo treba prizadevati tudi za ureditev nove sanitarne deponije. V načrtih pa so tudi ureditve primernih lokacij za reciklažo odpadnih olj ter sežiganje odpadkov,

Javnih stranišč je še vedno premalo. V naslednjih letih bi naj zgradili nova v Tivoliju, na Gradu, na Ajdovščini, Bavarskem dvoru in v bližini kliničnega centra. Obsežni so tudi načrti za obnovo parkov ter sanacijo Tivolija. Ker ni bilo rednih oskrbnikov, so hitro propadala tudi otroška igrišča. Občinska komunalna skupnost bo zato poskrbela za obnovo vseh otroških igrišč, nato pa tudi za njihovo vzdrževanje.

Na območju občine Center je žal tudi nad 200 ulic, trgov in cest, ki so kaj slabo vzdrževani, tako poleti kot pozimi. Tudi te so v srednjeročnem programu vzdrževanja široko zaobjete. Glede parkirišč pa bo potrebno rešiti predvsem vprašanje združevanja denarja za gradnjo parkirnih hiš. Kje bodo, bo potrebno natančneje določiti še v občinskem prostorskem planu. Več pozornosti bo občinska komunalna skupnost v prihodnje posvetila tudi dimnikarski službi. Premaknilo pa se bo tudi pri urejanju mestnega potniškega prometa, kjer lahko občinska komunala prispeva predvsem s postavitvijo že dolgo pričakovanih nadstreškov za potnike. Skupaj bo potrebno v petih letih za vzdrževanje kolektivnih komunalnih objektov zbrati 424 milijonov in 412 tisoč din.

Za preureditve ulic, trgov, cest, parkov, križišč, nabrežin Ljubljanice, postavitev novih luči itd. pa bo potrebnih še dodatnih 156 milijonov investicijskih dinarjev. Ob tem da bo treba zagotoviti za mestni potniški promet še milijon din, za ureditev centralne tržnice 40 milijonov in za gradnjo novih parkirnih površin (avto hiš) 320 milijonov din, bo v celoti občino Center kolektivna komunala v petih letih stala milijardo 618 milijonov in 139 tisoč dinarjev.

● Kdo vse plačuje za komunalo

Kako zagotoviti toliko denarja? Viri so naslednji: z združevanjem sredstev iz čistega dohodka tozdov po stopnji 1,2 odstotka bo komunala v petih letih zbrala dobrih 709 milijonov din, z združevanjem 1,1 odstotka iz dohodka tozdov nadaljnjih 691 milijonov, iz pristojbin za motorna vozila dobrih 77 milijonov, od uporabe mestnega zemljišča skoraj 155 milijonov din, z dolgoročnimi bančnimi krediti okoli 551 milijonov, z združevanjem sredstev uporabnikov parkirnih površin 320 milijonov, z združevanjem mestnega potniškega prometa milijon, z živilskih trgov pa 20 milijonov dinarjev. Skupaj se bo tako predvidoma nabralo za 2 milijardi 525 milijonov in 968 tisoč dinarjev.

Presežek 907 milijonov in 829 tisoč din bo občinska komunalna skupnost združevala na mestni ravni za naloge, ki so jih podpisali v samoupravnem sporazumu: za gradnjo cest iz 10-letnega programa (dobrih 116 milijonov), za gradnjo virov in primarnih objektov in naprav individualnih komunalnih naprav (dobrih 536 milijonov) in za solidarnostno združevanje sredstev za realizacijo nalog s področja kolektivnih komunalnih dejavnosti – kar znese skoraj 255 milijonov dinarjev.

MIRAN KOREN

Bele klopi za belo Ljubljano

Mesto se je prebudilo. Na vseh koncih čistimo in urejamo okolje; kot dobrodošlico pomladi, toplemu vremenu, praznikom, ki prihajajo. Na ulicah je vse manj papirčkov, cigaretnih ogorkov in zelo smo veseli, ko vidimo naše najmlajše z vrečkami, v katerih so smeti, čeprav drobne, ki smo jih pustili mi, odrasli.

Tako se spreminja podoba in bele klopi, ki smo jih postavili kar na 45 mestih v naši občini, samo kličejo k temu, da bi nekdaj bela Ljubljana zares postala taka in tudi opravičila ta lep naziv.

Pobude za postavitev klopi so stare dve leti, nekaj takih idej so dali tudi občani sami. Komunalna skupnost naše občine je že aprila lani pridobila dokumentacijo z naslovom Predlog ureditve peščevih površin s klopmi. Tako so na nekaterih zanimivih mestih postavili okrog 250 klopi, kjer bomo lahko počakali mestni avtobus, se odpočili po sprehodu ali pa opazovali nekatere skrivnosti mesta, ki jih še ne poznamo. Klopi so postavili pred Moderno in Narodno galerijo, na Tromostovju, Čevljarskem mostu, pred Magistratom in še kje. Tudi pred Dramo so jih postavili in tako tudi končno uredili nekoč zanemarjeno zelenico. S postavitvijo klopi naj bi še bolj zaživeli Čopova in Nazorjeva ulica.

Taka investicija ni ravno poceni, saj stane vsaka klop okoli šest tisoč dinarjev. Pomenijo pa pomemben prispevek k ureditvi našega okolja, lepšemu videzu mesta in tudi turistični ponudbi. Postavitev klopi v mestnem jedru je le ena izmed akcij, s katerimi želimo končno urediti mesto, da bi spet dobilo naziv bela Ljubljana.

Nekaj bomo morali tudi sami prispevati k temu. Klopi so prizadevni delavci Komunalne skupnosti občine Center postavili zato, da bi na njih sedeli, odložili nakupljeno blago in se za hip ali dva odpočili. Žal pa je nekaj klopi že končalo v Ljubljanici, mnogi pa so na njih pustili odtise stopal.

P. H.